

Opplegg til lesestund: *Kåre og Marimba hjelper til*

Markus Lantto og Camilla Kuhn, Samlaget 2022.

TIPS:

- **La barna sitte i en halvsirkel foran deg.** Da kan alle se bildene i boka underveis i lesinga.
- **Lag en fortellerkoffert eller -boks** hvor du kan putte ting eller bilder som passer med boken du skal lese. Da kan dere snakke om disse tingene før dere begynner å lese.
- **Et lesestopp** er en pause du tar midt i lesinga. Det kan komme spontant, for eksempel når barna har et spørsmål eller oppdager noe i et bilde, eller det kan være planlagt av deg som leser høyt. Da kan dere snakke om det som skjer i boka sammen.
- **Et oppslag** er det samme som en dobbeltside i bildeboka. Fordi bildebøker ofte ikke har sidetall, teller man i oppslag 1, 2, 3 osv. Oppslag 1 starter etter siden med tittel.

FØR LESING

- **Forslag til ting du som voksen kan legge i en fortellerkoffert/boks (se tips over):**
en tang og ei saks.
Snakk sammen om hva man bruker en tang til? Og hva med en saks?

Snakk sammen om hva som kan være kjedelig? (Det kan for eksempel være: å ikke vite hva du skal gjøre; å ikke ha noen å leke med; å være lei av en lek; å være lei av noe du har gjort mange ganger eller helt andre ting)

Tenk på forrige gang du kjedet deg. Hva var det som fikk deg til å kjede deg? Hva gjorde du? Slutta du med å kjede deg? Hva skjedde?
- **Se på omslaget og snakk om hva dere ser:**
Hva ser dere? (La barna beskrive hva de ser på bildet.)
Kan noen lese hva boka heter? (Les selv hvis ingen av barna vil.)
Hva ser det ut som Kåre og Marimba hjelper til med?
Kanskje det står noe om det på baksiden av boka?

Les baksideteksten.
Hva tror dere boka skal handle om?

Se på bildene av Kåre og Marimba på forsiden og baksiden: Hva tror dere de liker å leke med og hva tror dere de liker å gjøre? Hvorfor tror dere det?
- **Se forslag til sanger og musikk** som passer til boka under «inspirasjon» på nettsiden: foreningenles.no/lesoglek

Å VÆRE DETEKTIVER MENS VI LESER

Du som leser høyt, kan gi elevene roller som detektiver før du begynner å lese boka høyt. «Når jeg leser denne boka for dere, trenger jeg hjelp til å finne ut mer om de som er med i fortellinga. Kan dere være detektiver? Hva er en detektiv? Hva gjør en detektiv? (La barna komme med forslag her.) En detektiv må følge nøye med på alt mulig, hva noen sier og hva de gjør, hva de liker og hva de ikke liker, hvordan det ser ut på ulike steder, hvilke ting som er der, om noe er vanlig eller veldig rart eller midt imellom. Vil dere være detektiver? (Gi barna tid til å svare.) Når en detektiv følger veldig nøye med på en person, så heter det å *skygge noen*. Hva betyr det? Hvorfor heter det å skygge når vi følger etter eller følger veldig nøye med på noen? Kan du se skyggen din? Hvorfor? / Hvorfor ikke? Du som skygger, skal ikke si noe mens du liksom følger etter og følger nøye med, men husk på det du tror er viktig. Vi skal skygge tre som er med i denne boka: 1) Kåre, 2) Marimba – de har vi hørt om allerede. Og så er det én til som kommer med veldig snart: 3) Torsten. (Fordel oppgaver, slik at alle de ulike karakterene blir skygget av en to eller flere barn, avhengig av hvor mange dere er).

LESESTOPP UNDERVEIS

Til alle lesestopp: Hva ser dere i bildet? Hva tror dere kommer til å skje videre?

(NB! Lesestoppene er bare forslag. Noen ganger kan det være fint å lese hele boka gjennom først uten å stoppe, og deretter gå tilbake og samtale om noen av oppslagene.)

Oppslag 1 – Kåre og Marimba kjeder seg

- Hva foreslår Kåre at han og Marimba kan gjøre?
- Hva skjer på bildet? Hva gjør de andre?

Oppslag 2 – Hva sier Kåre, hva tenker Marimba?

- Hva foreslår Kåre at han og Marimba kan gjøre?
- Se på bildene som viser hva Marimba tenker. Hva tenker hun?
- Syns det på utsiden hva vi tenker? Hvis ja, hva kan være synlig? Hvordan kan vi se det?
- Hva blir Kåre og Marimba enige om?

Oppslag 3 – Når sykkelnøkkelen er borte

- Har du eller noen du kjenner mistet sykkelnøkkelen eller husnøkkelen noen gang? Hvordan har dere fått opp låsen / døra?
- Hva ser du på bildet?

Oppslag 4-6 – Kåre og Marimba hjelper Torsten

Til barna: Nå har dere vært detektiver en stund.

- Hva vet dere om Kåre / Marimba / Torsten? (Snakk om én om gangen, skriv gjerne ned det barna foreslår på et stort ark eller tavle.)
- Hva gjør de? Hva sier de? Hva liker de? Hva liker de ikke? Er det noe de er redd for?
- Hva ser du på bildene som det ikke står noe om i teksten?

Oppslag 7 og 8 – Is og sykkellykt

- Hva foreslår Torsten når Marimba vil kjøpe is i kiosken?
- Hvordan får Torsten tak i lykt til sykkel?
- Hva synes Kåre og Marimba om Torsten og hvordan han løser problemer?

Oppslag 9 – Å leke gjemsel

- Hvilken lek foreslår Torsten at de skal leke?
- Hvorfor tror dere han foreslår å leke gjemsel?
- Hva er gøy med å leke gjemsel?

Oppslag 12 og 13 – Politiet løper etter Torsten

- Hva forteller teksten? Hva tenker Kåre og Marimba om det som skjer?
- Hva forteller bildene? Hva tenker dere om det som skjer?

Etter at hele boka er lest ferdig

- Hvor i boka synes du det var mest spennende? Hvorfor?
- Detektiver: Hva vet dere om Kåre / Marimba / Torsten nå? Vet dere noe mer enn i begynnelsen av boka? (Snakk om karakterene én om gangen og skriv gjerne ned det barna foreslår på et stort ark eller tavle.)
- Hvorfor tror dere forfatteren og illustratøren har skrevet og tegnet denne boka?

ETTER LESING

ENIG eller UENIG?

En påstand er en mening. En mening går det an å være enig i, eller uenig i. Les påstandene under, én om gangen. Hvis du er enig i påstanden, reiser du deg opp; hvis du er uenig i påstanden, blir du sittende.

Framgangsmåte

- 1) Les påstanden høyt.
- 2) Tenkepause. Det du skal tenke på: Er du enig eller uenig i påstanden? Alle er stille og tenker mens den som er voksen teller til ti og markerer tellinga med fingrene.
- 3) Vis hva du mener. De som er enige, reiser seg. De som er uenige, blir sittende.
- 4) Ny tenkepause. Det du skal tenke på: Du som er enig – hvorfor er du enig? Du som er uenig – Hvorfor er du uenig?
- 5) Den voksne trekker noen navn slik at både noen som er enig og noen som er uenig i påstanden, får gi begrunnelser.

Påstander

- Torsten er snill
- Torsten er glad i å sykle
- Torsten har mange gode ideer
 - Torsten er slem
 - Torsten er en luring

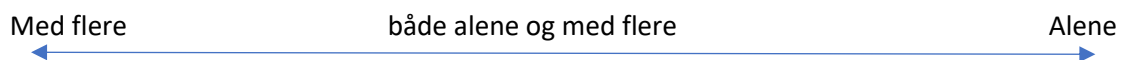
- Torsten er en tyv
- Torsten er glad i barn

Hva kan du gjøre når du kjeder deg?

La barna tegne og skrive på lapper ting man kan gjøre når man kjeder seg og ikke får bruke mobilen, nettbrett, TV eller PC. Legg ut et hoppetau. Snakk sammen: Hvilke ting passer det best å hvis man er alene og kjeder seg? Hvilke ting passer det best å gjøre hvis flere kjeder seg sammen? Hvilke ting passer å gjøre både hvis man er alene og hvis flere kjeder seg sammen?

La barna plassere lappene på hoppetauet én og én. Alle sier hva de har tegnet og skrevet, og skal også si hvorfor de plasserer lappen der de plasserer den:

Når alle har lagt på lapper: Snakk om ett og ett forslag. Passer forslaget bare på ett sted, eller på flere?

Opplegget til *Kåre og Marimba hjelper til* er laget av Toril Hægeland, universitetslektor ved OsloMet.